

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΦΟΘΕΟΥ

ΕΥΧΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑΙ

Ό Ιερεύς, ιστάμενος προ τῆς ἀγίας Τραπέζης, κεκλεισμένης ἐτὶ τῆς ὥραίας Πύλης, λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὔχήν·

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῇ μόνῃ ἀπλῇ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, τῇ ἐνούσῃ καὶ ἀγιαζούσῃ ἡμᾶς δι' ἐαυτῆς καὶ εἰρηνευούσῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἐξιλεούμενος ὑπὲρ ἐαυτοῦ τὸ θεῖον, λέγει·

Ἐν πλήθει ἀμαρτιῶν μεμολυσμένον μὴ με ἔξουδενώσῃ, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἰδοὺ γὰρ προσῆλθον τῷ θείφ τούτῳ καὶ ἐπουρανίω μυστηρίω σου οὐχ ᾧς ἄξιος ὑπάρχων, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἀφορῶν ἀγαθότητα· ἀφίημι σοι τὴν φωνήν, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ· ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀντοφθαλμῆσαι τῇ Ἱερᾷ σου ταύτῃ καὶ πνευματικῇ τραπέζῃ, ἐφ' ἣ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ κατεστιγμένῳ πάσῃ κηλίδῃ, μυστικῶς πρόκειται εἰς θυσίαν. Διὸ ταύτην σοι τὴν ἰκεσίαν καὶ εὐχαριστίαν προσάγω τοῦ καταπεμφθῆναι μοι τὸ Πνεῦμά σου τὸ Παράκλητον ἐνισχῦον καὶ καταρτίζον με πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ τὴν παρὰ σοῦ μοι τῷ λαῷ ἐπαγγελθεῖσαν φωνὴν ἀκατακρίτως ταύτην ἀποφθέγξασθαι καταξίωσον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὐ εὔλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίᾳ, ἀγαθῷ, ζωοποιῷ καὶ ὁμοουσίᾳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ιερεὺς παραλαμβάνων ἐκ τῆς ἀγίας Τραπέζης τὰς Ἀγίας Γραφὰς καὶ δίδων αὐτάς τῷ Διακόνῳ, προτορευόμενου λαμπαδηφόρου, ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ καὶ ποιεῖται εἰσοδον πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας.

Εἶτα ἀνοιγομένων τῶν βασιλικῶν πυλῶν λέγει ἐκφώνως·

Ό Ιερεύς·

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ τῆς Θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς ὑπαρχούσης καὶ διαιρούμενης ἀδιαιρέτως· Τριάς γὰρ, εἰς Θεὸς παντοκράτωρ οὖ τὴν δόξαν οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται, ἡ δὲ γῆ τὴν αὐτοῦ δεσποτείαν, καὶ ἡ θάλασσα τὸ αὐτοῦ κράτος, καὶ πᾶσα αἰσθητὴ καὶ νοητὴ κτίσις τὴν αὐτοῦ μεγαλειότητα κηρύττει πάντοτε· ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή, κράτος, μεγαλωσύνη τε καὶ μεγαλοπρέπεια, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ό Λαός· Ἀμήν.

Ό Ιερεὺς ἐκφώνως·

Εὔεργέτα καὶ Βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ τῆς κτίσεως ἀπάστης Δημιουργέ, πρόσδεξαι προσιοῦσάν σοι διὰ τοῦ Χριστοῦ σου τὴν Ἔκκλησίαν σου, ἐκάστω τὸ συμφέρον ἐκπλήρωσον, ἄγαγε πάντας εἰς τελειότητα καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς χάριτος τοῦ ἀγιασμοῦ σου, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ἐν τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἔκκλησίᾳ, ἦν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὐ εὔλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος, σὺν τῷ παναγίᾳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ό Λαός· Ἀμήν.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ

Ό Διάκονος, πρὸς τὸν Λαόν·

Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ο Λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ο Ἱερεὺς λέγει ἐκφώνως τὴν εὔχὴν τοῦ θυμιάματος τῆς εἰσόδου·

Ο Θεός, ὁ προσδεξάμενος Ἀβελ τὰ δῶρα, Νῶε καὶ Ἀβραὰμ τὴν θυσίαν, Ἀαρὼν καὶ Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο εἰς ὅσμὴν εὐωδίας καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· ὅτι εὐλογημένος ὑπάρχεις καὶ πρέπει Σοι ἡ δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἀμήν.

Ο Διάκονος· Ὁρθοί.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ καὶ ποιεῖται εἴσοδον, ψάλλων μετὰ τοῦ Διακόνου καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Τροπάριον:

Ο μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθείς τε, Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας· εἰς ὃν τῆς Ἅγιας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Οἱ εἰσοδεύοντες, φθάσαντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα εὕρηται Ἄμβων, ἀποτιθέασιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἀγίας Γραφὰς καὶ χωροῦσι πρὸς τὸ ἄγιον Βῆμα, πρὸ δὲ τῆς ὡραίας Πύλης ιστάμενος λέγει ἐκφώνως τὴν ἔξῆς εὔχήν:

Ο Θεὸς, ὁ παντοκράτωρ, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος, ὁ δοὺς ἡμῖν εἴσοδον εἰς τὰ "Ἄγια τῶν Ἅγιων διὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δέ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα· ἐπειδὴ ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοι ἐσμεν μέλλοντες παρεστάναι τῷ ἀγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς ὁ Θεὸς τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ ἀγίασον τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ἀλλοίωσον τὰ φρονήματα ἡμῶν πρὸς εὔσέβειαν, ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότι προσφέρωμέν σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα εἰς ἀθέτησιν τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων καὶ εἰς ἰλασμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἴ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἀμήν.

ΤΟ ΤΡΙΣΑΓΙΟΝ

Εἶτα λέγει, ἐστραμμένος προς τὸν λαόν, ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ο Λαός μεθ' ἐκάστην αἴτησιν τοῦ Διακόνου ψάλλει· Κύριε ἐλέησον.

Ο Διάκονος·

Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Γρηγορίου,

παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ὥσθηναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄργης, κινδύνου καὶ ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ

Κυρίου δεηθώμεν.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ύπερενδόξου, εύλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, ἐνδόξων Προφητῶν καὶ ἀθλοφόρων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἀγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς αὐτῶν καὶ πρεσβείαις οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ο Λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ο Ιερεύς·

Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε καὶ ἀληθινὲ Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν σῶν ἱκετῶν καὶ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ, διαβολικοῦ τε καὶ ἀνθρωπίνου, καὶ μη ἀποστήσῃς ἀφ' ἡμῶν τὴν σὴν βοήθειαν, μηδὲ βαρυτέρας τῆς ἡμετέρας δυνάμεως παιδείας ἐπαγάγης ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ οὐχὶ ἵκανοι πρὸς τὸ νικᾶν τὰ ἀντιπίπτοντα, σὺ δὲ δυνατὸς εἶ, Κύριε, εἰς τὸ σώζειν ἐκ πάντων τῶν ἐναντιωμάτων. Σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐκ τῶν δυσχερῶν τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὴν χρηστότητά σου, ὅπως, εἰσελθόντες ἐν καθαρῷ συνειδήσει πρὸς τὸ ἄγιόν σου θυσιαστήριον, τὸν μακάριον καὶ τρισάγιον ὕμνον σὺν ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν ἀκατακρίτως ἀναπέμπομεν σοι καὶ, τὴν εὐάρεστόν σοι καὶ θείαν ἐπιτελέσαντες λειτουργίαν, καταξιωθῶμεν τῆς αἰώνιου ζωῆς.

“Οτι ἄγιος εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἀγίοις κατοικεῖς καὶ ἐπαναπαύει καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμήν.

Ἄγιος ὁ Θεός. Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. (3 φορές)

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν.

Ἄγια Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς.

ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Ο Ιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαός· Καὶ τῷ Πνεύματι σου.

Ο Αναγνώστης, ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος, ἀναγινώσκει τὴν Προφητείαν ·

Τὸ Ἀνάγνωσμα

Ο Ψάλτης· Προκείμενον· Ἡχος Πλ. δ'. Ψαλμὸς τοῦ Δαβὶδ.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ.

Ο Λαός· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ.

Στιχ. α'· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.

Ο Λαός· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ.

Στιχ. β'· Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ρῆμα, καὶ νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν.

Ο Λαός· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ.

Στιχ. γ' Ούκ είσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.

Ο Λαός· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ.

Ο Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸν Ἀπόστολον, ιστάμενος παρὰ τὸν ἄμβωνα.

Τὸ Ἀνάγνωσμα

Λέγει δὲ μυστικῶς ὁ Ἱερεύς τὴν εὔχὴν τοῦ θυμιάματος·

Σοὶ τῷ πεπληρωμένῳ πάσης εύωδίας, καὶ εὐφροσύνης, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ὧν δέδωκας ἡμῖν, προσφέρομέν σοι τὸ θυμίαμα τοῦτο· ἀναληφθήτω δὴ δεόμεθα ἐνώπιόν σου ἐκ πενιχρῶν ἡμῶν χειρῶν εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον, εἰς ὅσμὴν εύωδίας, εἰς ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ εἰς ἰλασμὸν τοῦ λαοῦ σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὐ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀποστόλου, θυμιὰ ὁ Διάκονος.

Ο Λαός· Ἀλληλούϊα (τρίς).

Στιχ. α' Ο Θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοὶ καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ.

Ο λαός· Ἀλληλούϊα (τρίς).

Στιχ. β' Ο ρύστης μου ἐξ ἔχθρων μου ὄργίλων, ἀπὸ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ρύση με.

Ο λαός· Ἀλληλούϊα (τρίς).

Στιχ. γ' Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

Ο λαός· Ἀλληλούϊα (τρίς).

Στιχ. δ' Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ, τῷ Δαυΐδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰώνος.

Ο Διάκονος· Εἴπωμεν πάντες, Κύριε ἐλέησον.

Ο λαός, μεθ' ἑκάστην αἵτησιν· Κύριε ἐλέησον.

Ο Διάκονος·

Κύριε παντοκράτορ, ἐπουράνιε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου ἐπάκουσον.

‘Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἀγίων σου Ἐκκλησιῶν δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Γρηγορίου, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, αἰχμαλωσίας, πικροῦ θανάτου, καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ καὶ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον καὶ μέγα ἔλεος ἱκετεύομέν σε, σπλαγχνίσθητι καὶ ἐλέησον.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.

‘Υψωσον κέρας χριστιανῶν, τῇ δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, τῇ πρεσβείᾳ τῆς παναγίας εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου, καὶ τῶν Ἀποστόλων σου καὶ πάντων τῶν ἀγίων σου, ἱκετεύομέν σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν

δεομένων σου καὶ ἐλέησον.

Ο Λαός· Κύριε ἐλέησον (τρίς).

Ο Ἰερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν πρὸ τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου·

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Κύριε, τὸ τῆς γνώσεως ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὁφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων σου κατανόησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα, τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες.

Ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ εὐαγγελισμὸς καὶ φωτισμός, σωτὴρ καὶ φύλαξ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ Θεός, καὶ ὁ μονογενής σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμα σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμην.

Ο Διάκονος· Όρθοι ἀκούσωμεν τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου.

Ο Ἰερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Διάκονος· Πρόσχωμεν τῇ ἀγίᾳ ἀναγνώσει.

Καὶ ἀναγινώσκει ἀμέσως ὁ Διάκονος τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ _____ ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ο Λαός· Δόξα σοι, Κύριε.

Μεθ' οὐ ὁ Ἰερεὺς κηρύσσει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ ἄμβωνος, εἴτα δὲ, πάντοτε προς τὸν λαόν στρεφόμενος

Ο Διάκονος·

Σχολάσωμεν ἐκτενῶς. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Λαός, μεθ' ἑκάστην αἴτησιν· Κύριε ἐλέησον

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἀγίων σου Ἐκκλησιῶν δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Γρηγορίου, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν, καὶ τοῦ ρύσθηναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, ἐπαναστάσεως ἔχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Τὴν ἡμέραν πάσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου, αἴτησώμεθα.

Ο Λαός· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἴτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.
Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ύγειᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ
βαπτιστοῦ· τῶν θείων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, ἐνδόξων προφητῶν, ἀθλοφόρων
καὶ μαρτύρων, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἐαυτοὺς καὶ
ἄλληλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο Λαός· Σοί, Κύριε.

Ο Ιερεύς·

Ο ἐνηχήσας ἡμᾶς Θεὸς τὰ θεῖά σου καὶ σωτήρια λόγια, φώτισον τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν
ἀμαρτωλῶν εἰς τὴν τῶν προαναγνωσθέντων κατάληψιν, ὡς μὴ μόνον ἀκροατὰς ὄφθηναι τῶν
πνευματικῶν ὥρημάτων, ἀλλὰ καὶ ποιητὰς πράξεων ἀγαθῶν, πίστιν μετερχομένους ἀνύπουλον,
βίον ἄμεμπτον, πολιτείαν ἀνέγκλητον, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν μεθ' οὐ
εὔλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν
καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμην.

Ο Ιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Ιερεύς· Τάς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο Λαός· Σοί, Κύριε.

Ο Ιερεύς·

Δέσποτα ζωοποιὲ καὶ ἀγαθῶν χορηγέ, ὁ δοὺς τοῖς ἀνθρώποις τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς αἰώνιου
ζωῆς, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καταξίωσον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἀγιασμῷ καὶ ταύτην σοι
τὴν θείαν ἐπιτελέσαι λειτουργίαν, εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος.

Ἐκφώνως·

“Οπως ύππο τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι καὶ εἰς φῶς ἀληθείας ὀδηγούμενοι, σοὶ
τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπτωμεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμην.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ

Ο Διάκονος·

Μὴ τις τῶν κατηχουμένων, μὴ τις τῶν ἀμυντῶν, μὴ τις τῶν μὴ δυναμένων ἡμῖν
συνδεηθῆναι. Ἀλλήλους ἐπίγνωτε· τὰς θύρας· ὅρθοὶ πάντες.

ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗ

Ο Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλωμεν.

Ο Λαός· Σιγησάτω πᾶσα σάρξ βροτεία, καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ μηδὲν γήινον ἐν
ἐαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, προσέρχεται

σφαγιασθήναι, καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς· προηγοῦνται δὲ τούτου, οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἔξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα, καὶ βοῶντα τὸν ὑμνον· Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα.

Ο Ἱερεύς, μετὰ τοῦ Διακόνου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψαλμωδίας τοῦ ὕμνου, σιωπῶντες μεταφέρουσι τὰ τίμια δῶρα εἰς τὴν ἀγίαν τράπεζαν. Εἶτα λέγει ἐκφώνως τὴν εὔχὴν τῆς προθέσεως·

Ο Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἀρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔξαποστείλας Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὔεργέτην, εύλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς, αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον· μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος τῶν προσενεγκάντων καὶ δι’ οὓς προσήνεγκαν, καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων. “Οτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ο Ἱερεύς, ἐναποθέσας τὰ τίμια δῶρα ἐπὶ τῆς ἀγίας τραπέζης, θυμιᾷ αὐτά, λέγων τὴν εὔχὴν μυστικῶς·

Δέσποτα παντοκράτορ, βασιλεῦ τῆς δόξης, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, αὐτὸς πάρεσο ἡμῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ ὦρᾳ ταύτῃ ἐπικαλουμένοις σε καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ αἰσχύνης παραπτωμάτων· κάθαρον ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ τὰ φρονήματα ἀπὸ μιαρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ κοσμικῆς ἀπάτης καὶ πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας καὶ πρόσδεξαι ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο, ὡς προσεδέξω τὴν προσφορὰν Ἀβελ καὶ Νώε καὶ Ἀαρὼν καὶ Σαμουὴλ καὶ πάντων τῶν ἀγίων σου, ρύσμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος καὶ σώζων εἰς τὸ πάντοτε εὐάρεστεῖν καὶ προσκυνεῖν καὶ δοξάζειν σε τὸν Πατέρα καὶ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἀμήν.

Ο Διάκονος· Ἐν σοφίᾳ Θεοῦ πρόσχωμεν.

Ο Λαός· Πιστεύω εἰς ἓν Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Καὶ εἰς ἓν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ Φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὄμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι’ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἅγιου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὐ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον, τὸ σὸν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν. Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰώνος. Ἀμήν.

Ο Διάκονος· Στῶμεν καλῶς. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ο Ιερεύς (μυστικώς)

Ο πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς ὥρας ταύτης τοὺς ἀναξίους, φιλάνθρωπε· ἵνα καθαρεύοντες ἀπὸ παντὸς δόλου καὶ πάσης ὑποκρίσεως ἐνωθῶμεν ἀλλήλοις, τῷ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ, βεβαιούμενοι τῷ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀγιασμῷ διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὐ εὔλογητὸς εἰ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἐκφώνως

“Οτι Θεὸς ἐλέους, ἀγάπης, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἀμήν.

Ο Ιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Διάκονος

Ἄσπασώμεθα ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὸν ἀσπασμόν.

Τὰς κεφάλας ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο Λαός· Σοί, Κύριε.

Ο Ιερεύς κλίνων ἐπιλέγει μυστικῶς

Ο μόνος Κύριος καὶ ἐλεήμων Θεός, τοῖς κλίνουσι τοὺς ἔαυτῶν αὐχένας ἐνώπιον τοῦ ἀγίου σου θυσιαστηρίου καὶ ἐπιζητοῦσι τὰς παρὰ σοῦ πνευματικὰς δωρεὰς ἐξαπόστειλον τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ἀναφαιρέτω, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν. “Οτι αἰνετὸν καὶ προσκυνητὸν καὶ ὑπερένδοξον ὑπάρχει τὸ πανάγιον ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ο Διάκονος, πρὸς τὸν Ιερέα· Κύριε, εὐλόγησον.

Ο Ιερεύς

Ο Κύριος εὐλογήσαι πάντας ἡμᾶς καὶ συνδιακονήσαι ἡμῖν καὶ ἀξίους ποιήσαι τῆς παραστάσεως τοῦ ἀγίου αὐτοῦ θυσιαστηρίου καὶ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀγίου αὐτοῦ Πνεύματος, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ κλίνας ἔνθεν καὶ ἔνθεν λέγει ἐκφώνως καὶ ἐμμελῶς.

Μεγαλύνατε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

Καὶ ὁ Λαός ἀποκρίνεται ἐμμελῶς.

Πνεῦμα ἄγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Εἶτα λέγουσιν οἱ συλλειτουργοὶ ἡ μόνος ὁ διάκονος·

Μνησθείη ἡμῶν Κύριος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Διάκονος

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Λαός, μεθ' ἐκάστην αἴτησιν· Κύριε ἐλέησον.

Σῶσον ἐλέησον, οἰκτείρησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ
Ἐκκλησιῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῆς ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων μέχρι τῶν
περάτων αὐτῆς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου
Γρηγορίου, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὁρθοδόξῳ πίστει καὶ
εὐλαβείᾳ Θεοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις καὶ
μεμνημένων τῶν πενήτων, χηρῶν καὶ ὄρφανῶν, ξένων καὶ ἐπιδεομένων καὶ τῶν
ἐντειλαμένων ἡμῖν, ὥστε τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῶν ἐν γήρᾳ καὶ ἀδυναμίᾳ ὅντων, νοσούντων, καμνόντων, τῶν ὑπὸ πνευμάτων
ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ταχείας ιάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν,
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ ἀγνείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν ἐν
ὅρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὅπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὄσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν,
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτεύοντων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ
ἔξορίαις καὶ ἐν φυλακαῖς καὶ ἐν πονηραῖς δουλείαις ὅντων ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς
ἐπανόδου ἐκάστου εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ χαρᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τῶν παρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ ὥρᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ πατέρων
τε καὶ ἀδελφῶν σπουδῆς, καμάτου καὶ προθυμίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ
ἐπιδεομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων, ύγείας τῶν ἀσθενούντων, ἀναρρύσεως
τῶν αἰχμαλώτων, ἀναπαύσεως τῶν προκεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ρύσθηναι ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, ἐπαναστάσεως ἐθνῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐκτενέστερον ὑπὲρ εὔκρασίας ἀέρων, ὅμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας,
τελείας εὔετηρίας καὶ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Υπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι καὶ εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ
καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἀγίων καὶ μακαρίων Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου,
προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος, Μωϋσέως,
Ἀαρὼν, Ἡλιού, Ἐλισσαίου, Σαμουήλ, Δαυΐδ, Δανιήλ, τῶν προφητῶν, καὶ πάντων τῶν
ἀγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις αὐτῶν οἱ πάντες
ἐλεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ τῶν προκειμένων τιμίων καὶ ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβερῶν,

φρικτῶν, θείων δώρων καὶ σωτηρίας τοῦ παρεστῶτος καὶ προσφέροντος αὐτὰ τιμίου πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἀρχιερέως (ἢ Ἱερέως), Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύομεν.

Ο λαός: Κύριε ἐλέησον (τρίς).

Ἐν τῷ λέγειν τὸν Διάκονον τὴν ἀνωτέρω καθολικὴν ἐκτενῆ, κλίνων καθ' ἑαυτὸν λέγει τὰς ἔξῆς εὐχάς:

Ο Ἱερέυς:

Ο ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, Δέσποτα Κύριε, καὶ χαρισάμενος παρρησίαν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἀμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου παραστῆναι τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσφέρειν σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἐξάλειψόν μου τὰ παραπτώματα διὰ τὴν σὴν εὔσπλαγχνίαν καὶ καθάρισόν μου τὰ χείλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος καὶ ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχρόν τε καὶ ἀσύνετον, καὶ ίκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ πρόσδεξαι με διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα προσεγγίζοντα τῷ ἀγίῳ θυσιαστηρίῳ καὶ εὐδόκησον, Κύριε, δεκτὰ γενέσθαι τὰ προσαγόμενά σου δῶρα ταῦτα διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκαταβαίνων ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις καὶ μὴ ἀπόρριψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, μηδὲ βλεδύξῃ τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα, ἀλλ' ἐλέησόν με, ὁ Θεός, καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου παρένεγκε τὰ ἀνομήματά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου καταξιωθῶ τῆς σκέπτης τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος καὶ μὴ, ὡς δοῦλος ἀμαρτίας, ἀποδόκιμος γένωμαι, ἀλλ' ὡς δοῦλος σὸς εὗρω χάριν καὶ ἐλεος καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰώνι. Ναί, Δέσποτα παντοκράτορ, παντοδύναμε Κύριε, εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου· Σὺ γάρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι καὶ τὴν παρὰ σοῦ πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειαν τε καὶ ἀντίληψιν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν ἔξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τὸ πεπλανημένον ἐπαναστρέψῃ πρόβατον, μὴ ἀποστραφῆς ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐγχειροῦντάς σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν· οὐ γάρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμέν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐλέει σου τῷ ἀγαθῷ, δι' οὐ τὸ γένος ἡμῶν περιποιῆται. Καὶ νῦν ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἵνα μὴ γένηται εἰς κατάκριμα τῷ λαῷ σου τὸ οἰκονομηθὲν ἡμῖν τοῦτο πρὸς σωτηρίαν μυστήριον, ἀλλ' εἰς ἐξάλειψιν ἀμαρτιῶν, εἰς ἀνανέωσιν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς εὐαρέστησιν σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγών εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκαλύψεις, σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διάκονίαν ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· εὐδόκησον, Δέσποτα, γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου διαθήκης, λειτουργούς τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου, ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι δῶρα τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ δὸς ἡμῖν, Κύριε, μετὰ παντὸς φόβου καὶ συνειδήσεως καθαρᾶς προσκομίσαι σοι τὴν πνευματικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ἢν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιόν σου καὶ νοερὸν θυσιαστήριον, εἰς ὅσμὴν εύωδίας ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος. Ναί, ὁ Θεός, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἔπιδε τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω "Ἄβελ τὰ δῶρα, Νώε τὰς θυσίας,

Αβραάμ τὰς ὄλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικός, Δαβὶδ τὴν μετάνοιαν, Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα· ώς προσεδέξω ἐκ χειρὸς τῶν ἀγίων σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρός ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τά προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐν χρηστότητί σου καὶ δὸς γενέσθαι τὴν προσφορὰν ἡμῶν εὐπρόσδεκτον, ἡγιασμένην ἐν Πνεύματι ἀγίῳ, εἰς ἐξίλασμα τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ εἰς ἀνάπταυσιν τῶν προκοιμηθεισῶν ψυχῶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοι Σου καταξιωθέντες ἀδόλως λειτουργεῖν τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, λάβωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, καὶ εὕρωμεν χάριν καὶ ἔλεον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας καὶ ἀγαθῆς.

Η ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἔδωκας ἡμῖν παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἀγίων, ἥν ἐνεκαίνισας ἡμῖν ὄδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ σου. Καταξιωθέντες οὖν εἰσελθεῖν εἰς τόπον σκηνώματος δόξης σου, ἔσω τε γενέσθαι τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὰ ἄγια τῶν ἀγίων κατοπτεῦσαι, προσπίππομεν τῇ ἀγαθότητί σου, Δέσποτα, ἐλεήσαι ἡμᾶς· ἐπειδὴ ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοί ἐσμεν μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ τὰ περικείμενα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἀμφιάσματα τῶν αἰνιγμάτων ἀνακαλύψας, τηλαυγῶς ἡμῖν ἀνάδειξον, καὶ τὰς νοερὰς ἡμῶν ὅψεις τοῦ ἀπεριλήπτου σου φωτὸς ἀποπλήρωσον, καὶ καθάρας τὴν ππωχείαν ἡμῶν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀξίαν ἀπέργασθαι τῆς φοβερᾶς ταύτης καὶ φρικτῆς παραστάσεως, ὅτι ὑπερεύσπλαγχνος καὶ ἐλεήμων Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(ἐκφώνως)

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμην.

Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ο Ιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν εὐλαβῶς· στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ κατανύξεως· πρόσχωμεν τῇ ἀγίᾳ ἀναφορᾷ ἐν εἰρήνῃ τῷ Θεῷ.

Ο Λαός· "Ελεος, εἰρήνη, θυσίαν αἰνέσεως.

Ο Ιερεύς· Ή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ κοινωνία καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ παναγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ο Λαός· Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου.

Ο Ιερεύς· Ἀνω σχῶμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας.

Ο Λαός· "Εχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ο Ιερεύς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ο Λαός· "Αξιον καὶ δίκαιον.

Ο Ἱερεύς, ἐπικλινόμενος·

Ως ἀληθῶς ἄξιον ἔστι καὶ δίκαιον, πρέπον τε καὶ ὄφειλόμενον, σὲ αἰνεῖν, σὲ ύμνεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σὲ δοξολογεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, τῷ πάσης κτίσεως ὄρατῆς τε καὶ ἀօράτου δημιουργῷ, τῷ θησαυρῷ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, τῇ πηγῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τῷ πάντων Θεῷ καὶ Δεσπότῃ· Ὁν ύμνοῦσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ἥλιος τε καὶ σελήνη καὶ πᾶς ὁ τῶν ἄστρων χορός, γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐπουράνιος πανήγυρις ἐκλεκτῶν, ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς· πνεύματι δικαίων καὶ προφητῶν· ψυχαὶ μαρτύρων καὶ ἀποστόλων· ἅγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαὶ τε καὶ ἔξουσίαι καὶ δυνάμεις φοβεραί, χερουβὶμ τὰ πολυόμματα καὶ τὰ ἔξαπτέρυγα σεραφίμ, ἣ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτει τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶν ἵπτάμενα κέκραγεν ἔτερον πρὸς τὸ ἔτερον ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

(ἐκφώνως)·

Τὸν ἐπινίκιον ύμνον τῆς μεγαλόπρεπους σου δόξης, λαμπρὰ τῇ φωνῇ ἄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα·

Ο Λαός· "Ἄγιος, Ἄγιος, "Ἄγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου· ώσαννὰ ἐν τοῖς ύψιστοις. Εύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ωσαννὰ ἐν τοῖς ύψιστοις.

Ο Ἱερεύς, ιστάμενος σφραγίζει τὰ δῶρα, λέγων·

Ἄγιος εἶ, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ πάσης ἀγιωσύνης Κύριος καὶ δοτήρ· ἅγιος καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα ἐποίησας· ἅγιον δὲ καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, τὸ ἐρευνῶν τὰ πάντα καὶ τὰ βάθη σου, τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. "Ἄγιος εἶ, παντοδύναμε, φοβερέ, ἀγαθέ, εὔσπλαγχνε, ὁ συμπαθής μάλιστα περὶ τὸ πλάσμα τὸ σόν. Ὁ ποιήσας ἀπὸ γῆς ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὄμοιώσιν καὶ χαρισάμενος αὐτῷ τὴν τοῦ παραδείσου ἀπόλαυσιν παραβάντα δὲ τὴν ἐντολήν σου καὶ ἐκπεσόντα, τοῦτον οὐ παρεῖδες, οὐδὲ ἐγκατέλιπες, ἀγαθέ, ἀλλ' ἐπαίδευσας αὐτὸν ὡς εὔσπλαγχνος πατήρ, ἐκάλεσας αὐτὸν διὰ νόμου, ἐπαιδαγώγησας αὐτὸν διὰ τῶν Προφητῶν, ὕστερον δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, ἵνα αὐτὸς ἐλθὼν τὴν σὴν ἀνανέωσῃ καὶ ἀνεγείρῃ εἰκόνα· ὃς κατελθὼν ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀγίας ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου, συναναστραφείς τε τοῖς ἀνθρώποις, πάντα ὡκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν. Μέλλων δὲ τὸν ἐκούσιον καὶ ζωοποιὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ ἀναμάρτητος ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καταδέχεσθαι, ἐν τῇ νυκτὶ ἡ παρεδίδοτο, μάλλον δ' ἑαυτὸν παρεδίδου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ο Ἱερεύς τῇ χειρὶ τὸν ἄγιον ἄρτον κατασχών καὶ σφραγίσας λέγει·

Λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἀγίων καὶ ἀχράντων καὶ ἀθανάτων αὐτοῦ χειρῶν, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, μετέδωκε τοῖς ἀγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπών·

(ἐκφώνως)·

Λάβετε, φάγετε· τοῦτο μού ἔστι τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ύμῶν κλώμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

Ο Λαός· Ἀμήν.

Ο Ἱερεύς ἀποθέσας τὸν ἄγιον ἄρτον καὶ τὸ ποτήριον ἀνὰ χεῖρας λαβὼν λέγει·

‘Ωσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λαβὼν ποτήριον καὶ κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, πλήσας Πνεύματος ἀγίου, μετέδωκε τοῖς ἀγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπών·

(ἐκφώνως·)

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο μού ἐστι τὸ αἷμα, τὸ τής καινῆς διαθήκης, τὸ ύπερ ύμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

Ο Λαός: Ἄμην.

Ο Ιερεύς· Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καταγγέλλετε καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ὁμολογεῖτε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ.

Ο Διάκονος: Πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν.

Ο Λαός: Τὸν θάνατον σου, Κύριε, καταγγέλλομεν καὶ τὴν ἀνάστασίν σου ὁμολογοῦμεν.

Ο Ιερεύς, σφραγίζων καὶ κλίνων λέγει·

Μεμνημένοι οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀμαρτωλοὶ τῶν ζωοποιῶν αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ σωτηρίου σταυροῦ, καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ταφῆς, καὶ τῆς τριημέρου ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς δευτέρας ἐνδόξου φοβερᾶς αὐτοῦ παρουσίας, ὅταν ἔλθῃ μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὅταν μέλλῃ ἐκάστῳ ἀποδιδόναι κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ (Φείσαι ἡμῶν Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν)· μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν εὔσπλαγχνίαν αὐτοῦ, προσφέρομέν σοι, Δέσποτα, τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, δεόμενοι, ἵνα μὴ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν μηδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταποδώσης ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν καὶ ἄφατόν σου φιλανθρωπίαν ὑπερβὰς καὶ ἔξαλείψας τὸ καθ’ ἡμῶν χειρόγραφον τῶν σῶν ἱκετῶν, χαρίσῃ ἡμῖν τὰ οὐράνια καὶ τὰ αἰώνιά σου δωρήματα, ἢ ὁφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὓς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἢ ἡτοίμασας, ὁ Θεός, τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας ἀθετήσῃς τὸν λαόν σου, φιλάνθρωπε Κύριε·

(ἐκφώνως καὶ ἐμμελῶς·)

Ο γὰρ λαός σου καὶ ἡ ἐκκλησία σου ἱκετεύει σε.

Ο Λαός: Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ παντοκράτωρ.

Ο Ιερεύς, ἀνιστάμενος, λέγει·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ παντοκράτωρ· ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ σωτήρ ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ ἐξαπόστεilon ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἄγια δῶρα ταῦτα τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον,

Καὶ κλίνων λέγει·

τὸ κύριον καὶ ζωοποιό, τὸ σύνθρονόν σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, τὸ συμβασιλεῦον, τὸ ὁμοούσιόν τε καὶ συναίδιον, τὸ λαλῆσαν ἐν νόμῳ καὶ προφήταις καὶ τῇ καινῇ σου διαθήκῃ, τὸ καταβὰν ἐν εἴδει περιστερᾶς ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ καὶ μεῖναν ἐπ’ αὐτόν, τὸ καταβὰν ἐπὶ τοὺς ἀγίους σου
Ἀποστόλους ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν ἐν τῷ ύπερώῳ τῆς ἀγίας καὶ ἐνδόξου Σιών, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας Πεντηκοστῆς·

Καὶ ιστάμενος λέγει·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον κατάπεμψον, Δέσποτα, ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἄγια δῶρα ταῦτα,

Καὶ ἐκφωνεῖ·

ἴνα ἐπιφοιτήσαν τῇ ἀγίᾳ καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ ἀγιάσῃ καὶ ποιήσῃ τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον σῶμα ἄγιον Χριστοῦ.

Ο Λαός: Ἀμήν.

Ο Ιερεύς: Καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τίμιον Χριστοῦ.

Ο Λαός: Ἀμήν.

Ο Ιερεύς, ιστάμενος καὶ σφραγίζων τὰ δῶρα, λέγει·

Ἴνα γένωνται πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον, εἰς ἀγιασμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς καρποφορίαν ἔργων ἀγαθῶν, εἰς στηριγμὸν τῆς ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἔκκλησίας, ἦν ἐθεμελίωσας ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως, ἵνα πύλαι ἥδου μὴ κατισχύσωσιν αὐτῆς· ῥύμενος αὐτὴν ἀπὸ πάσης αἱρέσεως καὶ ἀπὸ σκανδάλου τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαναστάντων καὶ ἐπανισταμένων αὐτῇ ἔχθρῶν μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων.

Ο Διάκονος: Ἀμήν.

Τοῦ Λαοῦ ὑποψάλλοντος πολλάκις· Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,

Ο Ιερεύς, σφραγίζων ἐπεύχεται·

Προσφέρομέν σοι, Δέσποτα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγίων σου τόπων, οὓς ἐδόξασας τῇ Θεοφανείᾳ τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· προηγουμένως ὑπέρ τῆς ἀγίας καὶ ἐνδόξου Σιών, τῆς μητρὸς πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὑπὲρ τῆς κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· πλουσίας καὶ νῦν τὰς δωρεὰς τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος ἐπιχορήγησον αὐτῇ, Δέσποτα·

Μνήσθητι Κύριε, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ὁρθοδόξως ὁρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ ὄσιου πατρὸς ἡμῶν, τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου· γῆρας αὐτῷ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ποιμαίνοντα τὸν λαόν σου ἐν πάσῃ εὐσέβειᾳ και σεμνότητι.

Μνήσθητι, Κύρ4ιε, τοῦ ἐνθάδε τιμίου πρεσβυτερίου καὶ τοῦ ἀπανταχοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, λοιπῆς πάσης ὑπηρεσίας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρισταμένων ἡμῖν ιερέων, λειτουργῶν ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ ὕρᾳ ἐνώπιον τοῦ ἀγίου σου θυσιαστηρίου ἐπὶ προσενέξει τῆς ἀγίας καὶ ἀναίμακτου σου θυσίας, καὶ δὸς αὐτοῖς καὶ ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ παναγίου ὄνόματός σου.

Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου, καὶ ἐπίσκεψάί με ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· καὶ ῥῦσαι καὶ ἀθώωσον ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, καὶ ἐπειδὴ ἐπλεόνασεν ἐν ἐμοὶ ἡ ἀμαρτία, ὑπερπερισσεύσοι σοι ἡ χάρις.

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὁρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ κατοικούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτεύοντων χριστιανῶν, τῶν ἐν δεσμοῖς καὶ φυλακαῖς, τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις, ἐν μετάλλοις καὶ βασάνοις, καὶ πικραῖς δουλείαις ὅντων, πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν γήρᾳ καὶ ἀδυναμίᾳ ὅντων, νοσούντων, καμνόντων, καὶ τῶν ὑπὸ

πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ σοῦ τοῦ Θεοῦ ταχείας ιάσεως καὶ σωτηρίας αύτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ψυχῆς χριστιανικῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας σοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπιδεομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει διαμενόντων, καὶ τῶν ἐν ὅρεσι καὶ σπηλαιοῖς καὶ ταῖς ὅπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἄγιον.

Μνήσθητι, Κύριε, πάντων εἰς ἀγαθόν· πάντας ἐλέησον, Δέσποτα· πᾶσιν ἡμῖν διαλλάγηθι· εἰρήνευσον τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ σου· διασκέδασον τὰ σκάνδαλα, κατάργησον τοὺς πολέμους· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ἐν τάχει κατάλυσον· κατάβαλε τὸ φρύαγμα τῶν ἐθνῶν· ὕψωσον κέρας χριστιανῶν ὄρθιοδόξων, τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς.

Μνήσθητι, Κύριε, εὐκρασίας ἀέρων, ὅμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὔφορίας, τελείας εὔετηρίας, καὶ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· οἱ γὰρ ὄφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾶς πᾶν ζῶον εὔδοκίας.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορησάντων καὶ καρποφορούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῦ μνημονεύειν αύτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς. "Ἐτι μνησθῆναι καταξίωσον, Κύριε, καὶ τῶν τὰς προσφορὰς ταύτας προσενεγκάντων ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ ἄγιόν σου Θυσιαστήριον, καὶ ὑπὲρ ὧν ἔκαστος προσήνεγκεν, ἡ κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ τῶν ἀρτίως σοι ἀναγινωσκομένων.

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἡμετέρων γονέων, συγγενῶν, καὶ φίλων, (**δεῖνος καὶ δεῖνος**).

Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὃν ἐμνήσθημεν καὶ ὃν οὐκ ἐμνήσθημεν, ὄρθιοδόξων ἀντίδος αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἀφθαρτα, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Χριστοῦ σου, ἐπειδὴ ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ἔξουσίαν ἔχεις.

"Ἐτι μνησθῆναι καταξίωσον, Δέσποτα, καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὔαρεστησάντων κατὰ γενεὰν καὶ γενεάν, ἀγίων πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, μαρτύρων, ὄμοιογητῶν, διδασκάλων, ὁσίων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀρχαγγελικῆς φωνῆς τῆς λεγούσης· Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετά σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

(ἐκφώνως)

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας καὶ ὑπερευλογημένης, ἀχράντου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ο Λαός· Μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ο Ιερέυς, μυστικῶς·

Τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, τοῦ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Ἀδελφοθέου Ιακώβου, τῶν ἀγίων Προφητῶν καὶ Πατριαρχῶν καὶ δικαίων, ἀγίων Μαρτύρων καὶ Ὄμοιογητῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν ἀγίων Πατέρων ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ πάσης σαρκός, ὃν ἐμνήσθημεν καὶ ὃν οὐκ ἐμνήσθημεν. Ἐκεῖ αὐτοὺς ἀνάπταισον ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν τρυφῇ τοῦ παραδείσου, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ιακώβ, τῶν

άγιων Πατέρων ἡμῶν· ὅθεν ἀπέδρα ὁδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, ἔνθα ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου καὶ καταλάμπει διὰ παντός. Ἡμῶν δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς χριστιανὰ καὶ εὐάρεστα καὶ ἀναμάρτητα ἐν εἰρήνῃ κατεύθυνον, Κύριε, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἐκλεκτῶν σου, ὅ,τι θέλεις καὶ ὡς θέλεις, μόνον χωρὶς αἰσχύνης καὶ παραπτωμάτων διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς γὰρ ἐστιν ὁ μόνος ἀναμάρτητος φανεῖς ἐπὶ τῆς γῆς.

‘Ο Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ εὐσταθείας παντὸς τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν ἔκαστος προσήνεγκεν ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ τοῦ παρεστῶτος λαοῦ, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

‘Ο Ιερεύς, ἐκφώνως·

Δὸς καὶ ἡμῖν καὶ αὐτοῖς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Δεσπότης.

‘Ο Λαός· “Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον, ὁ Θεός, τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ.

‘Ο Ιερεύς, ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὐ εὔλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

‘Ο Λαός· Ἀμήν.

‘Ο Ιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

‘Ο Λαός· Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

‘Ο Διάκονος·

“Ἐτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο Λαός· Κύριε, ἐλέησον.

“Υπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγιασθέντων τιμίων, ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοιβερῶν, φρικτῶν, θείων δώρων Κυρίω τῷ Θεῷ ἡμῶν δεηθῶμεν.

“Οπως Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον νοερὸν καὶ πνευματικὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὄσμὴν εὐώδιας, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ παναγίου αὐτοῦ καὶ προσκυνητοῦ Πνεύματος αἵτησάμενοι, ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

‘Ο Λαός· Σοί, Κύριε.

‘Ο Ιερεύς, μυστικῶς·

‘Ο Θεός καὶ Πατήρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος, ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθονος ἀγαθότης, ὁ πάντων Θεός καὶ Δεσπότης, ὁ ὧν εὔλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῶν Σεραφίμ, ὁ παρεστήκασι χίλιαι χιλιάδες καὶ μύριαι μυριάδες ἀγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων στρατιαί, τὰ μὲν προσενεχθέντα σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα, εἰς ὄσμὴν εὐώδιας προσεδέξω, καὶ ἀγίασαι καὶ τελειώσαι κατηξίωσας, ἀγαθέ, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· ἀγίασον, Δέσποτα καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ψηλάφησον τὰς διανοίας, καὶ ἀνάκρινον τὰς συνειδήσεις· καὶ ἔκβαλε ἀφ’

ήμων πάσαν ἔννοιαν πονηράν, πάντα λογισμὸν ἀσελγῆ, πάσαν ἐπιθυμίαν καὶ ἐνθύμησιν αἰσχράν, πάντα λόγον ἀπρεπῆ, πάντα φθόνον καὶ τύφον καὶ ύπόκρισιν, πᾶν ψεῦδος, πάντα δόλον, πάντα πειρασμὸν βιοτικόν, πάσαν πλεονεξίαν, πάσαν κενοδοξίαν, πάσαν κακίαν, πάντα θυμόν, πάσαν ὄργην, πάσαν μνησικακίαν, πάσαν βλασφημίαν, πάσαν φιλαργυρίαν καὶ ῥαθυμίαν, πάσαν κίνησιν σαρκός τε καὶ πνεύματος, ἀπηλλοτριωμένην τοῦ θελήματος τῆς ἀγιότητός σου.

ἘΚΦΩΝΩΣ·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, φιλάνθρωπε Κύριε, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ψυχῇ πεφωτισμένῃ, ἀνεπαισχύντω προσώπῳ, ἡγιασμένοις χείλεσι, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σε, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἄγιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ο Λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου · γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἅφες ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὄφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ο Ιερεύς· Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ εἰδὼς τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ πάσης ἐπηρείας καὶ μεθοδείας αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἄγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν.

“Οτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός· Ἄμήν.

Ο Ιερεύς· Ειρήνη πᾶσι.

Ο Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο Ιερεύς, μυστικώς·

Σοὶ ἐκλίναμεν οἱ δοῦλοί σου, Κύριε, τοὺς ἔαυτῶν αὐχένας, ἐνώπιον τοῦ ἀγίου Θυσιαστηρίου, ἀπεκδεχόμενοι τὰ παρὰ σοῦ πλούσια ἐλέη· πλουσίαν καὶ νῦν τὴν χάριν σου καὶ τὴν εὐλογίαν σου ἐξαπόστειλον ἡμῖν, Δέσποτα, καὶ ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα κοινωνοὶ καὶ μέτοχοι γενέσθαι τῶν ἀγίων σου μυστηρίων εἰς ἅφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ἘΚΦΩΝΩΣ·

Σὺ γὰρ προσκυνητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τοῦτο στρεφόμενος πρὸς τὸν λαὸν ὁ Ιερεύς ἐκφωνεῖ·

Καὶ ἔσται ἡ χάρις καὶ τὰ ἐλέη τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου, ἀκτίστου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ προσκυνητῆς Τριάδος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ο Λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο Διάκονος· Μετὰ φόβου Θεοῦ πρόσχωμεν.

Ο Ιερεύς, ὑψῶν τὸν ἄρτον λέγει καθ' ἔαυτόν·

Ἄγιε, ὁ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος, Κύριε, ἀγίασον ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῆς σῆς χάριτος καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα· Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι Ἅγιός εἰμι, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ τὴν ἔξῆς εὔχην·

’Ακατάληπτε Θεέ, Λόγε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ Πνεύματι ὁμοούσιε, συναΐδιε, καὶ ἀχώριστε,

πρόσδεξαι τὸν ἀκήρατον ὕμνον ἐν ταῖς ἀγίαις σου ἀναιμάκτοις θυσίαις σὺν τοῖς Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, βοῶντος καὶ λέγοντος·

Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Τὰ ἄγια τοῖς ἀγίοις.

Ο Λαός· Εἶς Ἀγιος, εἶς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός, σὺν ἀγίᾳ Πνεύματι, ὡς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο ιερεὺς κλῆτον καὶ κρατεῖ τῇ δεξιᾷ τὸ ἥμισυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸ ἔτερον ἥμισυ, καὶ βάπτει τὸ τῆς δεξιᾶς ἐν τῷ κρατήρι λέγων·

“Ἐνωσις τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ εὐθέως ἄρχεται μελίζειν, καὶ τίθησιν εἰς τὸν κρατῆρα μίαν μερίδα ἀπλῆν λέγων·

“Ἡνωται καὶ ἡγίασται, καὶ τετελείωται τὰ ἄγια δῶρα ταῦτα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὡς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰώνας.

Εἶτα δὲ ἐκχέει ζέον ὕδωρ εἰς τὸ Ποτήριον.

Ο Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλωμεν.

Ο Λαός· τὸ Κοινωνικόν·

Γεύσασθε καὶ ἵδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούϊα (**Μετὰ τοὺς στίχους**).

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἰνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου.

Ἐν τῷ Κυριῷ ἐπαινεσθήσεται ἡ ψυχὴ μου· ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν.

Μεγαλύνατε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐρρύσατό με.

Προσέλθετε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῆ.

Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν.

Παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ὢσεται αὐτούς.

Γεύσασθε καὶ ἵδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· μακάριος ἀνήρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν.

Φοβήθητε τὸν Κύριον, οἱ ἄγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαπωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.

Δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου· φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.

Τίς ἔστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθάς;

Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.

“Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν, ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν.

Ὄφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὥτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν.

Πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς.

Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει.

Πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς.

Κύριος φυλάσσει πάντα τὰ ὄστᾶ αὐτῶν, ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.

Θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρός, καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν.

Λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσωσιν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

‘Ο Ιερεύς, ἐπεύχεται μυστικῶς πρὸ τοῦ μεταλαβεῖν·

Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὐράνιος ἄρτος, ἡ τροφὴ τοῦ παντὸς κόσμου, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιον σου, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος μεταλαβεῖν τῶν ἀγίων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα καὶ ἀφατον μακροθυμίαν ἄξιόν με ποίησον καὶ ἀκατάκριτον καὶ ἀνεπαίσχυντον μετασχεῖν τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μετὰ τοῦτο κοινωνεῖ ὁ Ιερεὺς τοῦ σώματος καὶ αἵματος καὶ μεταδίδωσι τῷ Διακόνῳ. “Οτε δὲ ἔπαιρει ὁ Διάκονος τὸν δίσκον καὶ τὸ ποτήριον εἰς τὸ μεταδιδόναι τῷ λαῷ, λέγει·

‘Ο Διάκονος· Κύριε, εὔλογήσον.

‘Ο Ιερεύς· Δόξα τῷ Θεῷ τῷ ἀγιάσαντι καὶ ἀγιάζοντι πάντας ἡμᾶς.

‘Ο Διάκονος·

‘Υψωθητὶ ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου καὶ ἡ βασιλεία σου διαμένει εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

‘Ο Ιερεύς·

Εὔλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

‘Ο Διάκονος· Μετὰ φόβου Θεοῦ προσέλθετε.

‘Ο Λαός, μετὰ τὸ μεταλάβειν ψάλλει· Πλήρωσον τὸ στόμα μου αἰνέσεώς σου, Κύριε, καὶ χαρᾶς ἔμπλησον τὰ χείλη μου, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου. Εὐχαριστοῦμέν σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἡξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τοῦ σώματος καὶ αἵματός σου εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· ἀκατακρίτους ἡμᾶς διαφύλαξον, δεόμεθα, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

‘Ο Ιερεύς·

‘Μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας, λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν ἔχῆς εύχην τοῦ θυμιάματος·

Εὔφρανας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐν τῇ ἐνώσει σου καὶ σοὶ προσφέρομεν ὑμνον χαριστήριον, καρπὸν χειλέων, ὁμολογούντων τὴν χάριν σου σὺν τῷ θυμιάματι τούτῳ, ἀναβήτω δὲ πρὸς σέ, ὁ Θεὸς· καὶ μὴ ἀποστραφείη διὰ κενῆς, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν δι' αὐτοῦ εύωδίαν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, τὸ μύρον τὸ ἀχραντὸν καὶ ἀναφαίρετον πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως καὶ τὰ χείλη ἀγαλλιάσεως καὶ τὴν καρδίαν χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὔλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

‘Ο Διάκονος·

“Ἐτι καὶ ἔτι διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο Λαός· Κύριε, ἐλέησον.

“Οπως γένηται ἡμῖν ἡ μετάληψις τῶν ἀγιασμάτων αὐτοῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς πονηροῦ πράγματος, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰώνιου, εἰς κοινωνίαν καὶ δωρεὰν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ο Λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ύπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο Λαός: Σοί, Κύριε.

Ο Ἰερεύς, τοῦ Διακόνου τ' ἀνωτέρῳ λέγοντος ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ο Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον εὔσπλαγχνίαν συγκαταβὰς τῇ ἀσθενείᾳ τῶν δούλων σου καὶ καταξιώσας ἡμᾶς μετασχεῖν ταύτης τῆς ἐπουρανίου τραπέζης, μὴ κατακρίνης ἡμᾶς, Δέσποτα, τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, ἀλλὰ φύλαξον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἀγιασμῷ, ἵνα ἄξιοι γενόμενοι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εὕρωμεν μέρος καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰώνος σοι εὐαρεστησάντων ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

ἐκφώνως·

“Οτι ηύλογηται καὶ ήγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἄγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός: Ἀμήν.

Ο Ἰερεύς: Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Διάκονος: Τὰς κεφάλας ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο Λαός: Σοί, Κύριε.

Ο Ἰερεύς, καθ' ἑαυτόν·

Ο Θεός ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, ὅτι σοὶ τοὺς αύχένας ἐκλίναμεν, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, τὴν πλήρη εὐλογιῶν, καὶ εὐλόγησον τὸν λαὸν σου, καὶ διαφύλαξον τὴν κληρονομίαν σου, ἵνα ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς δοξάζωμέν σε, τὸν μόνον ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὴν ἀγίαν καὶ ὁμοούσιον Τριάδα, Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ τὸ ἄγιον Πνεῦμα.

ἐκφώνως·

Σοὶ γὰρ πρέπει καὶ ἐποφείλεται ἡ παρὰ πάντων ἡμῶν πᾶσα δοξολογία, τιμή, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός: Ἀμήν.

Ο Διάκονος: Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευθῶμεν.

Ο Ἰερεύς·

ἐκφώνως ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ἄμβωνος ἰστάμενος·

Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πορευόμενοι, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ ναῷ σου πληρώσαντες θείαν λειτουργίαν καὶ νῦν δεόμεθά σου, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, τελείας φιλανθρωπίας ἀξίωσον ἡμᾶς· ὄρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, ρίζωσον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου, πάντας ἐλέησον καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξίους ἀνάδειξον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ σοὶ πρέπει δόξα, τιμή, κράτος, ἅμα τῷ παναγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Μεθ' ὁ εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα.

Ο Διάκονος, πρὸς τὸν λαόν, σοβαρῶς καὶ ἡρέμα· Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Ο Ἱερεύς, καθ' ἔαυτόν·

Εὐλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὔλογῶν καὶ ἀγιάζων ἡμᾶς διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἀγίων καὶ ἀχράντων αὐτοῦ μυστηρίων, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.